

Sygn. akt I CSK 750/18

POSTANOWIENIE

Dnia 7 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Zawada

w sprawie z wniosku A. K.-S.
przy uczestnictwie W. K.
o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni
od postanowienia Sądu Okręgowego w W.
z dnia 7 czerwca 2018 r., sygn. akt XXVII Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek uczestnika o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Tak ujęta instytucja tzw. przedsądu jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także ze sformułowanymi przez Radę Europy zaleceniami dopuszczającymi wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla.

Wnioskodawczyni A. K.-S. zarzuciła zaskarżonemu postanowieniu Sądu Okręgowego w W. z dnia 7 czerwca 2018 r. naruszenie art. 945 § 2 k.c., art. 278 k.p.c. w zw. z art. 227 i art. 232 k.p.c., art. 278 k.p.c. w zw. z art. 227 i art. 232 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni art. 945 § 2 k.c. przez udzielenie odpowiedzi na pytanie: „Czy trzyletni bieg terminu na powołanie się na przyczyny nieważności testamentu opisane w wymienionym przepisie, może rozpocząć się dopiero w chwili otwarcia spadku, czy też biegnie on od dowiedzenia się przez osobę zainteresowaną o przyczynie nieważności testamentu, nawet jeżeli następuje to wiele lat przed śmiercią testatora?”.

Wnioskodawczyni wskazała też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona ze względu na to, że Sąd Okręgowy oddalił na rozprawie apelacyjnej wniosek z 27 października 2017 r. roku o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z dokumentu: prywatnej opinii sądowo - psychiatrycznej z dnia 1 października 2017 r. sporządzonej na potrzeby niniejszego postępowania przez biegłego z Instytutu Badań i Ekspertyz Sądowych w K..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05).

Powołanie się zaś na przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że wskazany przez skarżącego przepis prawa nie doczekał się wykładni Sądu Najwyższego, mimo że jego interpretacja budzi poważne wątpliwości w kwestiach doniosłych dla praktyki lub że jest on niejednolicie stosowany przez sądy w identycznych lub podobnych stanach faktycznych (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29 i z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18).

Istotne zagadnienie prawne oraz potrzeba wykładni przepisów nie występują, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził już pogląd we wcześniejszym orzecznictwie i nie ma podstaw do zmiany tego poglądu. Przedstawione przez skarżącego zagadnienie musi też, dlatego że skarga kasacyjna jest wnoszona w konkretnej sprawie, pozostawać w związku ze stanem faktycznym ustalonym w sprawie, w której została wniesiona, i mieć wpływ na rozstrzygnięcie tej sprawy

Tymczasem z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że uczestnik do chwili wszczęcia postępowania spadkowego nie wiedział o sporządzeniu testamentów. W konsekwencji nie mógł powołać się na nieważność testamentu przed powzięciem wiedzy o jego sporządzeniu i o dotyczącej go przyczynie nieważności. W niniejszej sprawie zarzut nieważności testamentu został podniesiony przez uczestnika w piśmie z dnia 3 września 2012 r., a zatem

6 miesięcy po otwarciu spadku i dowiedzeniu się o istnieniu testamentów (por. art. 945 § 2 k.c.)

W pozostałym zakresie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadza się do polemiki z dokonaną w sprawie oceną dowodów, co nie może odnieść skutku na etapie postępowania kasacyjnego ze względu na treść art. 398³ § 3 k.p.c. (zob. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 kwietnia 2018 r., II CSK 708/17).

Mając to na względzie, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a o kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnął na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.